

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) belediyelerine kayyımların atandığı 2016 – 2019 yılları arası ile 31 Mart 2019’da yapılan yerel seçimlerden sonra Halkların Demokratik Partisi (HDP)’nin kazandığı belediyelere kayyım atanmasıyla seçme ve seçilme hakkı gasp edilmiş, kentlerin özgün sosyo-politik özgünlüklerine yönelik çalışmalar sonlandırılmıştır. Kayyımlarla birlikte kadın temsili açısından önemli bir kilometre taşı olan ‘eş başkanlık’ sona erdirilerek Kadın Politikaları Müdürlükleri ve bu birimlere bağlı Kadın Ekonomi Müdürlükleri, Kadına Şiddetle Mücadele Müdürlüğü ve Kadın Eğitim Müdürlükleri de işlevsizleştirilmiş, kadınların istihdamı ve eğitimi amacıyla hizmet veren tüm kurumlar kapatılmıştır. Bu sebeple kayyımların kadınların siyasi temsili, kamusal alandaki görünürlüğü ve işgücüne katılımı üzerindeki etkilerinin araştırılarak gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasanın 98’inci, İçtüzüğün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT

Van Milletvekili

GEREKÇE

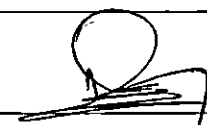
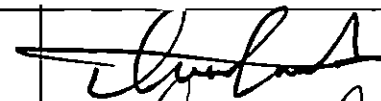
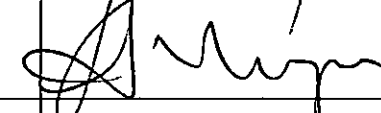
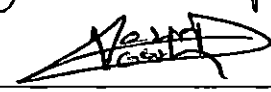
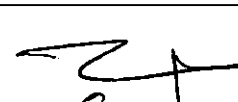
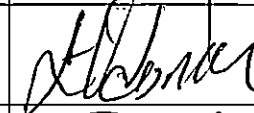
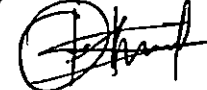
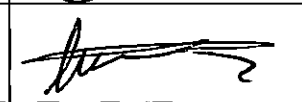
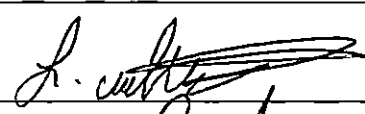
Kürtlerin ekseriyetle yaşadığı kentlerde uygulanan kayyım rejimi, yerel demokrasinin önünde temel bir engel olmaya devam etmektedir. Siyasi iktidarın 11 Eylül 2016 tarihinde Kanun Hükmünde Kararname ile (KHK) başlattığı kayyım uygulaması, her seçim sonrasında hiçbir yasal dayanağı olmadan bir prosedür haline getirilmiştir. Bununla seçimle tercihlerini ortaya koyan yurttaşların iradesi tanınmamış, birçok kentte seçme ve seçilme hakkı gasp edilmiştir. Bu kapsamda Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) tarafından yönetilen 95 belediyeye kayyum atanmış, belediye meclisleri feshedilmiştir. Buna rağmen 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde HDP; 3 Büyükşehir, 5 İl, 45 İlçe ve 12 belde belediyesi olmak üzere toplamda 65 belediye kazanmıştır. Ancak, Belediye Başkanlığı'nı kazanan 6 eş başkana KHK ile kamu görevinden ihraç edildikleri gerekçesi ile mazbataları verilmemiş, seçimin hemen sonrasında hukuksuz bir süreç başlatılmış, sonrasında ise hiçbir yargı kararı olmadan ve hukuki bir süreç işletilmeden 19 Ağustos 2019'dan itibaren başta Van, Mardin ve Diyarbakır olmak üzere periyodik olarak 48 belediyeye kayyım atanmış, belediye meclisleri işlevsizleştirilmiştir.

Kayyımların atandığı 2016 yılından itibaren; Kürtçe tabelalar kaldırılmış, Kürt şahsiyetlerin adları silinmiş, Kürt dili kurumları kapatılmış; birçok insanın işine son verilmiş, kentlerin birikim ve kaynakları birkaç bürokratin eline bırakılmış; denge ve denetleme mekanizması işlememiş, Sayıştay raporlarına da yansıyan yolsuzluk ve usulsüzlükler yapılmıştır. Kayyım rejiminin en kritik hedeflerinden bir tanesi de 'eş başkanlık' sistemi olurken belediyelerdeki kadın istihdamı ve emeği olmuştur. Çünkü yerel yönetim anlayışımızda; istihdamda %50 kadın kotası ile tüm mesleki alanlar kadınlara açılmış, kurulan mor satış kabinleri ve kadın kooperatifleri vb. çalışmalarla kadının ekonomik hayattaki etkisi güçlendirilmiştir, açılan kreş, yaşlı ve hasta bakım evleri, ucuz yemek merkezleri ve çamaşırhaneler ile yaşamın toplumsallaşması hedeflenmiştir. Buna rağmen kayyımların ilk icraatı; belediyelerde sözleşmeli, işçi ve memur olarak çalışan onlarca kadının işine son vermek olmuştur.

Aynı şekilde belediyelerin bünyesinde oluşturulan kadın meclisleri ve kadın-erkek eşitliği komisyonları, kadın politikaları daire başkanlıkları ve kadın politikaları müdürlükleri,

kadın özgür yaşam evleri, kadın kooperatifleri, kadın sığınma evleri, kadın merkezleri ve kadın sorunlarını araştırma merkezleri de kapatılmıştır. Bu süreçte kapatılan Sitiya Zîn Kadın Danışmanlık Merkezi, Kadın Yaşam Merkezi, Meya Kadın Merkezi, Çiçek Kadın Merkezi, Peljin Kadın Merkezi, Rewşen Kadın Merkezi, Amida Kadın Danışmanlık Merkezi bunlardan sadece birkaçıdır. Kadınların doğrudan yönetimde etkisinin artmasıyla yerel demokrasi de ciddi mesafe ilerleme kaydederken kadına yönelik şiddetle mücadelede de toplumsal bir farkındalık oluşmuştur. Çünkü kayyım atanan tüm DBP ve HDP'li belediyeler aynı zamanda kadınlar için de birer kazanım olmuştur.

Devlet erkinin olumsuz politikaları ile artan kadına yönelik şiddet ve kadın katliamları bir kere daha göstermiştir ki kayyımlar kadınları savunmasız bırakmanın aracı haline gelmiştir. Çünkü bu süreçte kadınların işgücüne katılımı, eğitimde cinsiyet eşitliği, siyasi temsil edilirliliği ve toplumsal cinsiyet eşitliği alanlarında sorunlar ciddi bir noktadadır. Kadın örgütleri tarafından yapılan çalışmalar da kadın cinayetleri ve kız çocuklarına cinsel istismar vakalarının ciddi boyutlara ulaştığını gösterirken Türkiye, Küresel Toplumsal Cinsiyet Uçurumu Raporu'nda 146 ülke arasında 124'üncü sırada yer almaktadır. Özcesi kayyım atanan tüm illerde kayyımların kadın kazanımlarını hedef alıp kadın aleyhine attığı adımların, ilgili illerde kadınları savunmasız bıraktığı, kadınları erkek şiddetine karşı kırılgan hale getirdiği, cinsiyet eşitsizliğini ve kadın yoksulluğunu derinleştirdiği aşikardır. Bu sebeple kayyımların olumsuz kadın politikalarının, kadın cinayetleri, cinsiyet eşitsizliği, kadın yoksulluğu ve kadınların siyasi temsili üzerindeki olumsuz etki ve sonuçlarının araştırılması gerekmektedir.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	KARS	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5			
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	